

Jakelussa mainitut

Valtioneuvoston päätös työvoimapalveluiden järjestämistä asetetuista vaatimuksista poikkeamisesta lisalmen ja Kiuruveden kaupunkien sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien muodostamalla työllisyysalueella

Hakemus

Jos kunnat hakevat työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulosta annetun lain (383/2023, jäljempänä *voimaantulolaki*) 4 §:ssä tarkoitettua poikkeuslupaa, niiden on toimitettava poikkeuslupahakemus työ- ja elinkeinoministeriölle viimeistään 31.10.2023. Kuntien on toimitettava myös suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämiseksi.

lisalmen ja Kiuruveden kaupungit sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnat ovat 27.10.2023 toimittaneet työ- ja elinkeinoministeriölle voimaantulolain 4 §:ssä tarkoitettua hakemuksen järjestämistä asetetuista vaatimuksista poikkeamisesta. Samalla ne toimittivat sopimuksen yhteisestä toimielimestä työvoimapalveluiden järjestämistä varten ja suunnitelman työvoimapalvelujen järjestämiseksi.

Poikkeuslupahakemus, sopimus yhteisestä toimielimestä ja järjestämissuunnitelma pohjautuvat seuraaviin päätöksiin:

lisalmen kaupunginvaltuusto 2.10.2023 § 74
Kiuruveden kaupunginvaltuusto 25.9.2023 § 54
Pielaveden kunnanvaltuusto 25.9.2023 § 46
Sonkajärven kunnanvaltuusto 25.9.2023 § 55
Vieremän kunnanvaltuusto 23.10.2023 § 52

lisalmen ja Kiuruveden kaupungit sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnat ovat toimittaneet poikkeuslupahakemuksensa ja järjestämissuunnitelmansa laissa säädetyssä määräajassa. Työ- ja elinkeinoministeriö on käsitellyt hakemuksen ja esittää valtioneuvoston päätettäväksi seuraavaa.

PÄÄTÖS

Valtioneuvosto antaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulosta annetun lain 4 §:n nojalla lisalmen ja Kiuruveden kaupungin sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien muodostamalle työllisyysalueelle luvan järjestää työvoimapalveluita.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu ja siihen liittyvät tehtävät siirtyvät työllisyysalueelle voimaanpanolain mukaisesti.

Perustelut

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023, jäljempänä *järjestämislaki*) 12 §:ssä säädetään työvoimapalveluiden järjestämisvastuun edellytyksistä. Pykälän mukaan, jos kunnan työvoiman määrä on alle 20 000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (*työllisyysalue*) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyysalueen tulee muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Iisalmen ja Kiuruveden kaupungin sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien yhteenlaskettu työvoimapohja viimeisimpien vahvistettujen, vuoden 2021 tietojen perusteella on 17 163 henkilöä. Kunnat muodostavat maantieteellisesti yhtenäisen alueen, jossa suurin osa työmatkaliikenteestä, noin 72 %, suuntautuu alueen sisälle ja jonka työpaikkaomavaraisuus on korkea, noin 99 %. Aluetta voidaan siten pitää myös työssäkäynnin ja työmarkkinoiden kannalta toimivana. Kunnat ovat hakeet poikkeuslupaa voimaanpanolain 4 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

Voimaanpanolain 4 §:n 1 momentin mukaan poiketen siitä, mitä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 12 §:ssä säädetään, valtioneuvosto voi antaa työllisyysalueelle luvan järjestää työvoimapalveluita, kun työllisyysalueen työvoiman määrä alittaa 20 000 henkilöä. Poikkeaminen on mahdollista, jos vähintään yksi momentin 1-5 kohdissa säädetystä edellytyksistä täyttyy. Momentin 4 kohdassa mahdollistetaan poikkeaminen, jos työllisyysalueen muodostaminen edellyttäisi useamman Tilastokeskuksen tilastollisen luokituksen perustuvan työssäkäyntialueen yhdistämistä.

Hakijakunnat tuovat asiakirjoissaan esiin halunsa toimia yhtenäisenä työllisyysalueena ilman, että niitä yhdistettäisiin viereisiin työssäkäyntialueisiin. Iisalmen tilastolliseen työssäkäyntialueeseen kuuluvat Iisalmen lisäksi Kiuruvesi, Sonkajärvi, Vieremä sekä Lapinlahti. Poikkeuslupahakemuksessa mukana oleva Pielavesi ei Tilastokeskuksen määritelmän mukaan kuulu mihinkään työssäkäyntialueeseen, mutta kuntien hakemuksen mukaan se on pendelöinnin ja liikenneyhteyksien perusteella vahva osa Ylä-Savoa.

Iisalmen työssäkäyntialueeseen kuuluu lisäksi Lapinlahden kunta, joka kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettujen asiakirjojen mukaan Kuopion työllisyysalueeseen. Iisalmen työssäkäyntialueen eteläpuolella sijaitsee Kuopion työssäkäyntialue, johon työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettujen asiakirjojen mukaan kuuluu valtaosa Kuopion työllisyysalueen kunnista (Kaavi, Kuopio, Leppävirta, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo ja Tuusniemi). Näistä Rautalammen ja Tervon kunnat omaavat yhteistä maarajaa Ylä-Savon työllisyysalueen kanssa. Iisalmen työssäkäyntialueen pohjoispuolella sijaitsee Kajaanin työssäkäyntialue (Hyrnsalmi, Kajaani, Paltamo, Ristijärvi ja Sotkamo). Kaikki Kajaanin työssäkäyntialueeseen kuuluvat kunnat kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettujen asiakirjojen mukaan Kainuu-Koillismaan työllisyysalueeseen. Niistä Kajaani ja Sotkamo rajoittuvat maantieteellisesti Ylä-Savon työllisyysalueeseen.

Voimaanpanolain 4 §:n 2 momentin mukaan poikkeuslupa edellyttää lisäksi, että työllisyysalueen muodostavat kunnat osoittavat riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit työvoimapalvelujen järjestämiseksi eikä alueen sekä muun työllisyysalueen palvelutaso poikkeuksen seurauksena merkittävästi heikkene.

Kunnat ovat hakemuksensa yhteydessä toimittaneet työ- ja elinkeinoministeriölle suunnitelman työvoimapalvelujen järjestämiseksi. Järjestämisuunnitelman mukaan Ylä-Savon työllisyysalueella on valmisteltu lähipalvelumallia ja työllisyysalueella olisi toimipiste alueen jokaisessa kunnassa. Lisäksi henkilökohtaista palvelua on järjestämisuunnitelman mukaan mahdollista järjestää myös esimerkiksi jalkautumalla asiakkaiden luo ja väliaikaisissa toimipisteissä. Pohjois-Savon työ- ja elinkeinotoimistolla on nykyisin toimipaikka lisäalassa. Pohjois-Savon muut toimipaikat sijaitsevat Kuopiossa, Siilinjärvellä ja Varkaudessa. Toimipisteiden määrä ja saavutettavuus hakijakuntien alueella siis paranisi järjestämisuunnitelman perusteella.

Kuntien toimittaman järjestämisuunnitelman mukaan kunnat ovat asettaneet työllisyysalueen budjetoinnin lähtökohdaksi ja tavoitteeksi kuntien yhteenlasketun valtionosuuslisäyksen. Kunnat ovat kuitenkin sitoutuneet lisäämään rahoitustaan työllisyysalueelle siten, että tarvittavat henkilöstöresurssit tulevat katettua noin 35 henkilötyövuoden kokonaismäärään. Valtiolta hakijakunnille siirtyvä henkilötyövuosimäärä olisi yhteensä 29, joten järjestämisuunnitelman mukainen toteutus edellyttää kunnilta kuuden henkilötyövuoden suuruista lisäpanostusta, johon ne ovat sitoutuneet. Järjestämisuunnitelmassa kuvataan henkilöstön kohdentamista kolmeen eri tehtäväalueeseen, joista lähipalveluna tuotettavat kuntakohtaiset tehtävät olisi henkilöstömäärältään suurin (arviolta 18 htv), työllisyysalueen yhteiset tehtävät toiseksi suurin (arviolta 15 htv) ja toiselta työvoimaviranomaiselta sopimuksella hankittavat tehtävät pienin (arviolta 2 htv).

Valtioneuvosto katsoo hakemuksessa selvitetyn, että ilman poikkeuslupaa työllisyysalueen muodostaminen edellyttäisi useamman Tilastokeskuksen tilastolliseen luokitukseen perustuvan työssäkäyntialueen yhdistämistä. Valtioneuvosto katsoo myös, että kunnat ovat järjestämisuunnitelmansa perusteella osoittamassa riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit työvoimapalvelujen järjestämiseksi ja ettei kyseisen alueen tai muun työllisyysalueen palvelutaso merkittävästi heikkenisi kunnille myönnettävän poikkeuslupan seurauksena.

Järjestämislain 13 §:ssä säädetään kuntien yhteistoiminnasta järjestämistä toteuttamiseksi. Pykälän 1 momentin mukaan työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä kuntalain (410/2015) tarkoittamassa lakisääteisessä yhteistoiminnassa. Käytännössä tämä tarkoittaa joko yhteistä toimielintä tai kuntayhtymää.

Hakijakunnat ovat 27.10.2023 työ- ja elinkeinoministeriölle toimittamassaan sopimuksessa sopineet yhteisen toimielimen perustamisesta työvoimapalveluiden järjestämiseksi alueellaan. Vastuukuntana toimisi lisälmen kaupunki. Ne ovat näin ollen sopineet järjestämistä toteuttamisesta järjestämislain 13 §:ssä säädettyssä muodossa.

Edellä esitettyyn viitaten valtioneuvosto katsoo, että poikkeuslupan myöntämistä voimaanpanolain 4 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät ja poik-

keusluvan myöntäminen Iisalmen ja Kiuruveden kaupunkien sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kuntien muodostamalle työllisyysalueelle on kokonaisuutena arvioiden tarkoituksenmukaista.

Kuuleminen

Asia on ratkaistu hakemuksen perusteella asianosaisia kuntia kuulematta.

Tiedoksianto

Päätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona Iisalmen ja Kiuruveden kaupungeille sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnille. Päätöksen katsotaan tulleen kyseisten kuntien tietoon kirjeen saapumispäivänä.

Muutoksenhaku

Tästä päätöksestä voi hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Sovelletut säännökset

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) 12 ja 13 §
Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamisesta (383/2023) 3 ja 4 §
Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 mom. 5 k., 58 ja 59 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 8 § ja 122 § 3 mom. 1 k.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa hallitussihteeri Meri Pensamo, puhelin 0295 047 226 ja sähköposti etunimi.sukunimi@gov.fi.

Arto Satonen
Työministeri

Meri Pensamo
Hallitussihteeri

LIITE

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

JAKELU

Iisalmen kaupunki
Kiuruveden kaupunki
Pielaveden kunta
Sonkajärven kunta
Vieremän kunta

TIEDOKSI

TEM/työministerin erityisavustaja Svahn
TEM/AKO (alueet ja kasvupalvelut -osasto)
VM/KAO (kunta- ja alueosasto)
Pohjois-Savon ELY-keskus
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus

VN/17693/2023-TEM-253

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Yleistiedoksiannossa asiakirjan nähtäville asettamisesta on ilmoitettava yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivulla ja tarpeen vaatiessa sellaisessa sanomalehdessä, josta vastaanottajan voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon. Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kyseisen ilmoituksen julkaisemisajankohdasta.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
puhelinvaihde: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 530 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>